USTAWA

Oddziału

rzemieślników i robotników

Zjednoczenia Zawod. Polskiego w Niemczech.

Niniejsza ustawa obowiązuje od 1. października 1918 r. Wszelkie dotychczasowe ustawy i dodatki z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą.

TORUŃ.
Druk S. Buszczyńskiego.

Każdy członek powinien dokładnie ustawę znać, dla tego nie powinien jej zniszczyć, lecz dobrze zachować.

USTAWA

Oddziału rzemieślników i robotników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

1. Nazwa i siedziba.

§ 1.

Organizacya rzemieślników i robotników polskich w Niemczech nosi nazwę: Oddział rzemieślników i robotników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i ma siedzibę w Poznaniu.

2. Cel i zadanie.

§ 2.

Zadaniem i celem Oddziału rzemieślników i robotników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego jest dążenie do moralnego i materyalnego podniesienia bytu stanu robotniczego na drodze w granicach prawem dozwolonych, jakoteż do uzyskania należytego stanowiska w społeczeństwie oraz ochrona wszelkich interesów robotniczych.

Środkami do osiągnięcia celu są:

1. a) szerzenie oświaty wśród członków, pielęgnowanie soldarności organizacyjnej, jako też urządzanie zebrań i pouczających wykładów;
   b) wydawanie organu zawodowego oraz broszur treści zawodowej;
   c) urządzanie dochodzeń statystycznych w zawodach objętych Oddziałem;
   d) udzielanie obrony prawnej w wszelkich sprawach spornych, prawnie uzasadnionych a wynikających z ustawy o ochronie i ubezpieczeniu robotnika;

e) zastępowanie członków przed najwyższą instancyą ubezpieczeń w Berlinie, z czego się daje co kwartał sprawozdanie w organie;
f) dążenie do uzyskania możliwie najlepszego zarobku, odpowiadającego wartości wykonanej pracy;
g) ograniczenie czasu pracy, ulepszenie przepisów zdrowotnych, o ile tego potrzeba do utrzymania zdrowia i życia robotnika wymaga;
h) dążenie do osiągnięcia praw rozporządzania przy użyciu pieniędzy do wsparć w kasach knapszaftowych, chorych i pensyjnych;
i) urządzanie biur wskazywania pracy.

2. Udzielanie wsparć w następujących wypadkach:
a) w razie podróży,
b) w razie bezrobocia (strejku),
c) w razie choroby,
d) w razie śmierci,
e) w razie braku pracy.

§ 3.

Oddział rzemieślników i robotników szanuje przekonania swoich członków, lecz wyklucza stanowczo spory religijne i sprawy polityczne.

§ 4.

a) Organem Oddziału rzemieślników i robotników Zjednoszenia Zawodowego Polskiego jest »Siła«, który członkowie otrzymują bezpłatnie.

b) Organ wychodzi co 14 dni, w razie potrzeby z dodatkiem.

3. Nabycie i utraty członkostwa.

§ 5.

a) Członkami mogą zostać wszyscy robotnicy i rzemieślnicy, którzy nie przekroczyli 60 roku życia.

b) Zgłaszać na członków należy się do zarządów miejscowych i mężów zaufania, a w miejscowościach, gdzie filie nie istnieją, do głównego zarządu.

c) Zarządy miejscowe i mężowie zaufania przyjmują kandydatów, o których przyjęciu na członków stanowi Zarząd Oddziału i nadsyła w przeciągu tygodnia potwierdzenie przyjęcia.

d) Każdy nowowstępujący winien przy zapisaniu się na kandydata wpłacić 50 fen. wstępnego, na co otrzymuje pokwitowanie.

Członkowie, przechodzący z obcej organizacyi, wstępnego płacić nie potrzebują, o ile nie przekroczyli 50 rok życia, po przekroczeniu 50 lat, z obcej organizacyi się nie przyjmuje.

Oprócz tego liczy się takim członkom składkę, jaką do dawniejszej organizacyi zapłacili, dając im za to prawa członkostwa, o ile takowe w dawniejszej organizacyi posiadali, obliczając im wsparcia według wysokości składek, jakie płacą do Zjednoczenia. Zaległe składki powinny być dopłacone.

Inwalidów, pobierających więcej niż 40 procent renty przyjmuje tylko zarząd główny.

e) Wystąpienie członka z Oddziału może każdego czasu nastąpić. Członek odnośny powinien jednak donieść ustnie lub piśmiennie miejscowemu zarządowi lub mężowi zaufania o swem wystąpieniu.

f) Zaległe składki winne być jednak przed wystąpieniem zapłacone.

g) Członkowie płatni, pełniący służbę wojskową, uzyskują po powrocie swoje prawa do wpłaconych przed wojskowością znaczków, jeżeli się przed pójściem do wojska odmeldowali i po powrocie w przeciągu czterech tygodni u swego męża zaufania zgłoszą.

To samo dotyczy członków, zaciągniętych na ćwiczenia wojskowe.

§ 6.

a) Członka, który zalega ze składkami dłużej niż sześć tygodni, a nie stawił wniosku o zaczekanie, uważa się za wykreślonego.

b) Wykluczonym może zostać członek, który działa na szkodę Oddziału Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

c) Członek, który nie przestrzega ściśle ustaw i nie postępuje według uchwał zarządów.

d) O wykluczeniu i ponownem przyjęciu członka wykluczonego rozstrzyga główny zarząd.

e) Członek, który utracił prawo członkostwa, traci temsamem wszelkie pretensye do majątku Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i wpłaconych składek. Równocześnie traci to prawo rodzina i spadkobiercy członka.

W razie wystąpienia, wykluczenia lub śmierci członka, Zjednoczenie Zawodowe Polskie istnieje dalej.

f) O wykluczeniu donosi się piśmiennie listem zapisanym.

g) Ponowne przyjęcie wykreślonych lub wykluczonych członków jest dozwolone, pierwszych po zapłaceniu zaległych składek, drugich na wniosek filii do zarządu głównego, nie prędzej jednak jak po upływie pół roku.

4. Płacenie składek.

§ 7.

a) Każdy członek płaci składkę tygodniową, którą kwituje się znaczkami wlepionemi w kwitaryusz.

b) Składka tygodniowa wynosi:

Klasa I.	15 fen.	tygodniowo dla inwalidów,
Klasa II.	20 fen.	tygodniowo dla młodocianych,
Klasa III.	30 fen.	tygodniowo
Klasa IV.	40 fen.	tygodniowo
Klasa V.	50 fen.	tygodniowo
Klasa VI.	60 fen.	tygodniowo
Klasa VII.	70 fen.	tygodniowo
Klasa VIII.	80 fen.	tygodniowo
Klasa IX.	90 fen.	tygodniowo
Klasa X.	100 fen.	tygodniowo

c) Za zezwoleniem głównego zarządu mogą filie odnośnie miejsca płatnicze pobierać składki na potrzeby miejscowe.

W okręgach wolno przeprowadzić jednolitą składkę dla poszczególnych zawodów.

d) Każdy członek winien zapłacić wszelkie składki nadzwyczajne, przez zarząd główny lub centralny nałożone z wiedzą wydziałów okręgów agitacyjnych i prezesów filijnych.

e) Członkowie w miejscowościach, gdzie miejsca płatniczego lub męża zaufania niema, płacą składki wprost do głównego zurządu.

Całkowici inwalidzi, którzy przedtem, zanim inwalidami zostali, przynajmniej rok do Oddziału składki płacili, mogą nadal członkami pozostać, jeżeli się zobowiążą płacić składkę I. klasy. tj. tygodniowo 15 fen., za co otrzymają organ, obronę prawną i pośmiertne tej klasy, do której przed inwalidztwem należeli.

Kto jest inwalidą, decyduje w wątpliwych przypadkach zarząd główny.

5. Wsparcie w podróży.

§. 8.

a) Członek, który przynajmniej dwa lata do Oddziału regularnie płacił może otrzymać wsparcie na podróż za pracą, jeżeli takową nie z własnej winy utracił, a na miejscu jej uzyskać nie może. Musi się jednakowoż okazać poświadczeniem filii lub Oddziału.

b) Wsparcie wynosi tyle, ile bilet kolejowy 4 klasy.

Za mniejszą odległość niż 20 kilometrów, a większą niż 1000 kilometrów, wsparcia się nie udziela.

c) Podróżne wypłaca się na stacyach płatniczych, do których członek zgłosić się powinien.

d) Jeżeli członkowi wskazaną zostanie stósowna praca, a tej się podjąć wzbrania, natenczas wsparcia nie otrzymuje.

e) Każdy członek, który z powodu agitacyi dla organizacyi, jeżeli to udowodni świadkami, pracę utraci, otrzyma oprócz wsparcia w razie braku pracy oraz podróżnego osobno wsparcie na przeprowadzkę, jeżeli takowa z powodu przyjęcia pracy poza obrębem 10 klm. się odbywa. Wsparcie na przeprowadzkę wynosi do 30 marek, jednakże tylko za przedłożeniem kwitów rzeczywistych wydatków.

Jeżeli członek wsparcie powyższe otrzymał, może takowe dopiero wtenczas ponownie uzyskać, jeżeli od czasu ostatniej przeprowadzki przynajmniej 104 składki tygodniowe zapłacił.

6. Wsparcia strejkowe.

§ 9.

a) Członkowie, którzy w sposób ugodowy polepszenia warunków pracy i lepszej płacy uzyskać nie mogą, i za zezwoleniem głównego zarządu pracę złożą, otrzymają dziennie wsparcie następujące:

Przy składkach tygodn.	20	30	40	50	60	70	80	90	1,00
Po pół roku członkostwa	80	1,00	1,20	1,40	1,60	1,80	2,00	2,20	2,40
„ roku „	1,00	1,20	1,40	1,60	1,80	2,00	2,20	2,40	2,60
„ 2 latach „	1,20	1,40	1,60	2,00	2,20	2,40	2,60	2,80	3,00
„ 4 „ „	—	1,60	1,80	2,20	2,40	2,60	2,80	3,00	3,20
„ 6 „ „	—	1,80	2,00	2,40	2,60	2,80	3,00	3,20	3,40
„ 8 „ „	—	2,00	2,20	2,60	2,S0	3,00	3,20	3,40	3,60
„10 „ „	—	2,20	2,40	2,80	3,00	3,20	3,40	3,60	4,00

b) Członkom mającym familje dodaje się na każde dziecko, niżej lat 14 tygodniowo: Przy opłacaniu składek 40 fen. = 50 fen. przy składkach 50, 60, 70 i 80 fen. = 75 fen., a przy składkach 90 fen. i 1,00 mrk. = 1,00 mrk. wsparcia dodatkowego.

Wsparcie strejkowe płaci się od 4 dnia. Za strejki nie trwające dłużej jak tydzień, wsparcia się nie wypłaca.

Członkowie, którzy podczas strejku wstąpili i wsparcie otrzymali, winni takowe, jeżeli po strejku ze związku wystąpią, kasie Zjedn. Zawod. Polskiego zwrócić.

c) Przy strejkach i lokautach w większych rozmiarach, wypłaca się wsparcie o ile zasoby kasowe na to pozwalają.

d) Przy takich okazyach płacą członkowie tego samego zawodu, którzy strejkiem lub lokautem nie są dotknięci, składki nadzwyczajne, których wysokość oznacza zarząd główny w porozumieniu z wydziałami okręgowemi.

7. Dobrowolne wsparcie w razie choroby.

§ 10.

a) Członkowie, którzy przynajmniej przez 52 tygodnie (począwszy od kl. 20 aż do 100 fen.) składki opłacili, mogą w razie choroby, trwającej dłużej niż 2 tygodnie, otrzymać wsparcie następujące:

Przy	składkach	20	fen.	tygodniowo	30	fen.	dziennie.
„	„	30	„	„	40	„	„
„	„	40	„	„	50	„	„
„	„	50	„	„	60	„	„
„	„	60	„	„	70	„	„
„	„	70	„	„	80	„	„
„	„	80	„	„	90	„	„
„	„	90	„	„	1,00	mk.	„
„	„	1,00	mk	„	1,10	„	„

Członkowie otrzymują wsparcie według lat członkostwa i to

po	roku	członkostwa.	przez	48	dni	czyli	8	tygodni,
„	2	latach	„	60	„	„	10	
„	3	„	„	72	„	„	12	„
„	4	„	„	84	„	„	14	„
„	5	„	„	96	„	„	16	„
„	6	„	„	108	„	„	18	„
„	7	„	„	120	„	„	20	„
„	8	„	„	132	„	„	22	„
„	9	„	„	144	„	„	24	„
„	10	„	„	156	„	„	26	„

b) Wsparcie to wypłaca się po 14-dniowej chorobie, tak, że dzień 15 choroby liczy się jako pierwszy dzień wsparcia.

c) Połogi członkiń uważa się za choroby zwyczajne i płaci się w takim razie wsparcie przez sześć tygodni. Na dłuższy przebieg czasu, potrzebne jest świadectwo lekarskie.

Za członkinie uważa się niewiasty, które do Oddziału samodzielnie składki opłacają.

§ 11.

a) Członka zalicza się do tej klasy, do której przez 52 tygodnie składki opłacał.

b) Członkowi, który w razie choroby nie wybrał przepisanej sumy na chorobę, a ponownie zachorował, nie wpłaciwszy po pierwszej chorobie przez 52 tygodnie składek, dolicza się pierwsze pobrane wsparcie do ogólnej sumy.

c) Żądający wsparcia winien się okazać świadectwem lekarskiem osobie przez zarząd wyznaczonej, a zarządowi w trzech dniach o chorobie donieść.

Obowiązkiem jest każdego członka, donieść w tym samym terminie zarządowi o wyzdrowieniu.

d) Chcąc otrzymać wsparcie, nie może członek zalegać ze składkami dłużej, niż 4 tygodnie.

e) Kto wstąpi do Z. Z. P., a chory jest na jakąkolwiek chorobę przedtem nabytą, wsparcia otrzymać nie może.

To samo dotyczy inwalidów.

Chorowitych na członków się nie przyjmuje.

8. Wsparcie w braku pracy.

§ 12.

a) Każdy członek, opłacający według ustaw składki do Z. Z. P., który bez własnej winy pracę utracił i takowej na miejscu ani w okolicy nie może uzyskać, może, jeżeli dłużej niż tydzień bez pracy pozostaje, z początkiem drugiego tygodnia utrzymać wsparcie na brak pracy.

b) Członkom, którzy za czynność dla Zjednoczenia Zawodowego Polskiego pracę pozbyli, uchwala zarząd Oddziału osobne wsparcie, które zwykle wynosi tyle, ile członek by podczas strejku otrzymał. Taki członek musi jednak dostarczyć dowodów, że rzeczywiście za czynność dla związku pracę pozbył i był upoważniony do agitacyi dla Zjednoczenia. To samo dotyczy tych

członków, którzy z powodu czynności dla związku dostali się do więzienia.

Wsparcie wynosi według opłacania składek dziennie:

Przy składkach tygodn.	20	30	40	50	60	70	80	90	1,00
Po roku członkostwa	50	60	70	1,00	1,10	1,20	1,30	1,40	1,50
„ 2 latach „	60	70	80	1,10	1,20	1,30	1,40	1,50	1,60
„ 3 „ „	—	80	90	1,20	1,30	1,40	1,50	1,60	1,70
„ 4 „ „	—	90	1,00	1,30	1,40	1,50	1,60	1,70	1,80
„ 5 „ „	—	1,00	1,10	1,40	1,50	1,60	1,70	1,80	1,90
„ 6 „ „	—	1,10	1,20	1,50	1,60	1,70	1,80	1,90	2,00
„ 7 „ „	—	1,20	1,30	1,60	1,70	1,80	1,90	2,00	2,10
„ 8 „ „	—	1,30	1,40	1,70	1,80	1,90	2,00	2,10	2,20
„ 9 „ „	—	1,40	1,50	1,80	1,90	2,00	2,10	2,20	2,30
„ 10 „ „	—	1,50	1,60	1,90	2,00	2,10	2,20	2,30	2,40

Wsparcie wypłaca się przez 7 tygodni, o ile będący bez pracy prędzej pracy nie uzyska.

c) Członek, który pracę utracił winien w trzech dniach zarządowi filijnemu o tem donieść, inaczej traci prawo do wsparcia. Zarząd filijny, jeżeli widzi, że nie może członkowi pracy wskazać i nie ma widoków, żeby odnośny członek w krótkim czasie mógł takową na miejscu uzyskać, winien o tem donieść zarządowi głównemu.

d) Członek, który by się wzbraniał wskazaną mu pracę podjąć, traci do dalszego wsparcia.

e) Kto przepisane ustawami wsparcie odebrał, musi znów zapłacić składkę przez 52 tygodnie, zanim ponowne wsparcie otrzymać może.

f) Wsparcia na brak pracy nie udziela się: wtenczas, gdy członek stanie się niezdolnym do pracy lub został inwalidą; dalej, jeżeli członek samodzielnie pracuje lub dla innego przedsiębiorstwa na własną rękę pracę wykonuje.

Nie otrzyma wsparcia na brak pracy taki członek, który z własnej winy pracę utracił i kto dobrowolnie pracę wypowie, a nie przekonał się naprzód, że ponownie zaraz pracę otrzymać może.

h) Członkowie, którzy ogólną kwotę na brak pracy, chorobę i podróż wybiorą, mogą dopiero wtenczas znów jedno

z tych wsparć otrzymać, jeżeli zapłacą ponownie składkę przez 52 tygodnie.

i) Kto pół roku bez przerwy był chory, tego uważa się za inwalidę. Wtedy nie ma pretensyi do wsparć z wyjątkiem obrony prawnej i pośmiertnego.

k) Członkowi, który w roku nie wybrał całego wsparcia w razie choroby, wolno w razie braku pracy wsparcie tylko aż do tej kwoty wypłacić, którą w odnośnej klasie wybrać może. To samo dotyczy wsparcia na podróż.

9. Wsparcie pośmiertne.

§ 13.

a) W razie śmierci członka lub jego żony, może zarząd główny oddziału wypłacić spadkobiercom wsparcie na pogrzeb według tabelki następującej:

Przy składkach tygodn.	20	30	40	50	60	70	80	90	100
Po roku członkostwa	10	15	20	25	30	35	40	45	50
„ 2 latach „	12	18	24	30	36	42	48	54	60
„ 3 „ „	—	21	28	35	42	49	56	64	70
„ 4 „ „	—	24	32	40	48	55	64	72	80
„ 5 „ „	—	27	36	45	54	62	72	81	90
„ 6 „ „	—	30	40	50	60	76	88	99	110
„ 7 „ „	—	33	44	55	60	76	88	99	110
„ 8 „ „	—	36	48	60	66	83	96	108	120
„ 9 „ „	—	39	52	65	72	90	104	117	130
„ 10 „ „	—	42	56	70	78	97	112	126	140
„ 12 „ „	—	45	60	75	84	104	120	135	150
„ 14 „ „	—	48	64	80	90	111	128	144	160
„ 16 „ „	—	51	68	85	96	118	136	153	170
„ 18 „ „	—	54	72	90	102	125	144	162	180
„ 20 „ „	—	57	76	95	108	132	152	171	190

b) Członkom, którzy zostali inwalidami, wypłaca się takie wsparcie na pogrzeb, jakie sobie przed inwalidztwem zdobyli.

c) Wdowy po zmarłych członkach, chcąc się zabezpieczyć na pogrzeb, mają lepić 15 fen. znaczki, za co otrzymają ich spadkobiercy wsparcie, które wynosi najwyżej 30 marek.

Wsparcie pośmiertne w razie śmierci drugiej żony lub dalszej oblicza się według lat ponownego wstąpienia w stosunki małżeńskie.

§ 14.

Wszelkie wsparcia, które członek otrzyma, muszą być w jego książce kwitowej zapisane.

10. Obrona prawna.

§ 15.

Każdemu członkowi, mogącemu się wykazać książką członkostwa i poświadczeniem zarządu odnośnej filii, udziela się porad i obrony prawnej w wszystkich prawach wynikających z stosunku roboczego.

b) Porad prawnych udziela się od dnia wstąpienia, obrony zaś po półrocznem opłacaniu składek.

c) Spraw starszych jak członkostwo się nie załatwia.

d) Wszelkie sprawy prywatne, jak kłutnie, bójki i t. d. są z obrony prawnej wykluczone.

11. Zastrzeżenie.

§ 16.

Wszelkie dotąd wymienione wsparcia, np. w razie choroby, braku pracy, strejku, śmierci itd. są dobrowolne.

12. Organizacya Oddziału.

§ 17.

Organami kierującymi Oddziałem Zjednoczenia Zawodowego Polskiego są:

a) Walne zebranie delegatów filijnych.
b) Główny zarząd.
c) Obwody agitacyjne.
d) Zarządy filijne czyli miejscowe.

13. Walne Zebranie.

§ 18

a) Walne zebranie składa się z głównego zarządu, prezesów okręgowych i delegatów, wybranych przez członków, sekretarzy obwodowych i rewizorów kasy.

b) Na każde 500 członków wybiera się jednego delegata, który przynajmniej 4 lata musi być członkiem Zjednoczenia Z. P. i uczęszczać na zebrania; wyjątek stanowią miejscowości, gdzie Z. Z. P. nie było.

c) Walne zebranie odbywa się co 2 lata. Czas i miejsce wyznacza główny zarząd w porozumieniu z zarządem, centralnym,

Zarządowi głównemu jest także dozwolonem, w razie potrzeby zwołać nadzwyczajne walne zebranie.

Tak samo winien główny zarząd zwołać walne zebranie, jeżeli tego wymagają trzy czwarte członków Oddziału.

d) Walne zebranie winien główny zarząd ogłosić z podaniem porządku dziennego przynajmniej trzy miesiące przedtem i zarazem ogłosić bilans.

e) Każdy delegat ma prawo zabierania głosu w sprawach na porządku dziennym będących. Przy głosowaniu ma każdy delegat jeden głos. Wnioski muszą zostać podane piśmiennie najpóźniej 8 tygodnie przed walnem zebraniem. Później podanych wniosków nie uwzględnia się.

f) Zarząd winien najpóźniej 4 tygodnie przed walnem zebraniem wnioski wydane drukiem przesłać filiom.

14. Zadanie walnego zebrania.

§ 19.

Walne zebranie przeprowadza zmianę ustaw, o ile tego potrzeba wymaga, może to jednak tylko uczynić w porozumieniu się z zarządem centralnym.

Dalej przyjmuje lub odrzuca sprawozdanie zarządu głównego, udziela lub odmawia pokwitowania ze stanu kasy, wybiera członków głównego zarządu, potwierdza lub odrzuca wykluczenie członków i wybiera rewizorów kasy.

Wybór zarządu głównego odbywa się na walnem zebraniu za pomocą tajnego głosowania kartkami przez delegatów mających mandat.

Wszelkie wnioski i uchwały przeprowadza walne zebranie zwykłą większością głosów.

Wnioski do walnego zebrania Oddziału wolno stawiać:

poszczególnym filiom i miejscom płatniczym;
wydziałom okręgowym;
głównemu zarządowi;
rewizorom kasy;
zarządowi centralnemu.

15. Zarząd główny.

§ 20.

Na czele Oddziału stoi zarząd główny, składający się z 7 członków i to: prezesa, I i II zastępcy, sekretarza i zastępcy i skarbnika i zastępcy.

b) Zarząd czuwa nad rozwojem Oddziału, zastępuje Oddział tak na wewnątrz jak na zewnątrz, prowadzi regularną kasowość jak i administracyę Oddziału, z czego corocznie ogłasza sprawozdanie i przestrzega uchwał walnych zebrań oraz przepisów zawartych w ustawach. Zwołuje w porozumieniu z centralnym zarządem walne zebranie (§ 18) i rozstrzyga w różnych sprawach Oddziału dotyczących.

c) Rewizorzy kasy winni takową co miesiąc rewidować, z czego i zarządowi centralnemu dają sprawozdanie. Zarządowi centralnemu przysługuje każdego czasu prawo zbadania kasy Oddziału.

d) Główny zarząd w porozumieniu z zarządem centralnym ma prawo w każdym czasie przedsięwziąć zmianę ustaw, jeżeli tego wymaga ustawa państwowa, lub zapadł przeciw Zjednoczeniu Zawodowemu Polskiemu wyrok sądu, czuwa nad wydawnictwem i redakcyą organu związkowego.

Urzędników, pracujących dla Oddziału, opłaca Oddział sam.

e) Główny zarząd jest wobec Zjednoczenia Zawodowego Polskiego za wszystkie z powodu niedopatrzenia wynikłe straty i szkody odpowiedzialnym.

f) Jeżeli oddział się nie opłaca naznacza zarząd centralny nadzwyczajną składkę w myśl § 17 ustaw głównych, którą zarząd główny zobowiązany jest ściągnąć od swoich filii i miejsc płatniczych i zebraną sumę przekazać kasie centralnej.

g) Wszystkie pozostałe po potrąceniu wsparć i kosztów administracyjnych fundusze odesłać do kasy centralnej (zob. § 4 d ustaw ogólnych).

Zarząd centralny może udzielić pożyczek z pieniędzy innym Oddziałom tylko z wiedzą zarządu Oddziału.

16. Filie miejscowe.

§ 21.

a) W każdej miejscowości zakładać można filie i miejsca płatnicze, jeżeli przynajmniej 10 członków do organizacyi się zapisze.

b) Członkowie poszczególnych zawodów mogą zakładać filie specyalne zawodowe, jeżeli w miejscowości ustawami wymagana liczba zawodów zorganizowanych się znajduje.

c) Filie stoją pod kierownictwem zarządów filijnych, które winne co miesiąc zdać dokładny obrachunek na kwitach z biura odebranych i gotówkę co miesiąc regularnie wysyłać do głównej kasy Oddziału.

d) Gdzie zarządu z powodu małej liczby członków wybrać nie można, ustanawia zarząd główny męża zaufania.

17. Wydziały filijne.

§ 22.

a) Zarząd filijny składa się z prezesa, sekretarza i skarbnika, wybranych przez członków na walnem zebraniu filijnem.

b) Zarządy filijne starają się przedewszystkiem o rozwój filii przez organizowanie czyli zjednywanie nowych członków dla Zjednoczenia Zawodowego Polskiego;

c) stoją w ciągłej styczności z zarządem głównym, korespondując z nim stale, zgłaszają członków nowo wstępujących lub występujących;

d) ściągają przez swoich skarbników i mężów zaufania składki od swoich członków, odsyłając takowe z dokładnym obrachunkiem co miesiąc do kasy głównej zarządu;

e) dostarczają swoim członkom regularnie organ związkowy;

f) starają się o przeprowadzenie wszelkich uchwał i wskazówek głównego zarządu i zarządów okręgowych;

g) z dochodów ogólnych filii wolno zarządowi miejscowemu zatrzymać 15 procent na pokrycie kosztów miejscowych jak portorya, materyały piśmienne itd., oraz na opłacenie mężów zaufania. Pozostałych funduszy używa się na cele oświatowe i agitacyjne, z których winien być dokładny obrachunek czyniony.

18. Zebrania filijne.

§ 23.

a) Każda filia lub miejsce płatnicze powinne raz na miesiąc urządzić zebranie, na którem winien być o ile możności odczyt lub wykład, dotyczący sprawy robotniczej lub zawodowej.

b) Także starać się należy o rzeczowe dyskusye na zebraniach w celu kształcenia się członków, wypowiedzenia zdań swoich w kwestyi zawodowo robotniczej.

c) Zebranie filijne wybiera co rok w miesiącu grudniu lub styczniu zarząd filijny, oraz na każdym kwartalnem zebraniu rewizorów kasy.

19. Obwody agitacyjne.

§ 24.

a) Z większej liczby filii i miejsc płatniczych tworzy zarząd główny obwody agitacyjne. Na czele obwodu stoi wydział, składający się z trzech członków.

b) Zadaniem wydziałów obwodowych jest jaknajściślejsze wpływanie na rozwój filii w obwodzie się znajdujących, służenie tymże poradą i pomocą, zakładanie — o ile stosunki miejscowe na to pozwolą — filii nowych oraz doglądanie i rewidowanie kas filijnych.

c) Za poprzedniem z głównym zarządem porozumieniem się powinien prezes okręgowy zwołać przynajmniej co kwartał konferencyę, na którą każda filia będąca w odnośnym okręgu, posyła swego prezesa lub innego członka zarządu.

d) Z obrad konferencyi należy zarządowi nadesłać ścisły protokół.

20. Uwagi ogólne.

§ 25.

Członkom Zjednoczenia nie wolno równocześnie należeć do innej organizacyi konkurencyjnej.

§ 26.

Spory pomiędzy członkami we filii rozstrzyga zarząd filijny. Przeciw uchwale zarządu filijnego wolno się odwołać do wydziału okręgu, potem do zarządu głównego swego Oddziału, a jeżeli zażalający się sądzi, że mu i tam sprawiedliwości nie wymierzono, do zarządu centralnego, który ostatecznie rozstrzyga.

Rezolucye, uchwalone we filiach, winny być przesyłane na ręce swego zarządu Oddziału, a nie wprost do gazet.

§ 27.

W razie rozwiązania Oddziału, przypada majątek kasie centralnej Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

§ 28.

Niniejsze ustawy wchodzą w życie z dniem 1. października 1918 roku.